

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Τ.Α.
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Τ.Α. Α΄ ΒΑΘΜΟΥ**

**Συμπαραστάτης του δημότη και της
επιχείρησης
(άρθρο 77 του ν. 3852/2010)**

**Αριθμός Εγκυκλίου: 1
ΑΠ: 661/07-01-2020
ΑΔΑ: Ω82Μ46ΜΤΛ6-ΩΤ2**

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	3
A. Διαδικασία επιλογής Συμπαραστάτη	3
1. Πράξη προκήρυξης	3
2. Πρόσκληση Προέδρου Δημοτικού Συμβουλίου	4
3. Διαδικασία λήψης απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου	4
B. Αρμοδιότητες Συμπαραστάτη	6
1. Διαμεσολάβηση - Διερεύνηση καταγγελιών	6
2. Δημοσίευση ετήσιας έκθεσης	7
3. Υποβολή ειδικών προτάσεων	8
Γ. Καταστατική θέση Συμπαραστάτη	8
Παράρτημα ισχύουσας νομοθεσίας.....	10

Εισαγωγή

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4623/2019 (Α'134) επανήλθε σε ισχύ το άρθρο 77 του ν.3852/2010¹ (Α'87), με το οποίο θεσπίστηκε και εξειδικεύτηκε ο θεσμός του Συμπαρασάτη του δημότη και της επιχείρησης (εφεξής Συμπαρασάτης).

Προς ενημέρωση των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου, με την παρούσα εγκύκλιο παρουσιάζονται βασικά ζητήματα που σχετίζονται με τη διαδικασία επιλογής του Συμπαρασάτη και εν γένει τον σκοπό και τον τρόπο λειτουργίας του θεσμού.

A. Διαδικασία επιλογής Συμπαρασάτη

Ο Δήμοι άνω των 20.000 κατοίκων και οι νησιωτικοί Δήμοι, ανεξαρτήτως πληθυσμού, έχουν **υποχρέωση** να προβούν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, **προκειμένου να πληρωθεί η θέση** του Συμπαρασάτη.

Ο νομοθέτης προβλέπει ότι η διαδικασία επιλογής του Συμπαρασάτη γίνεται **εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών** από την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών. Από τη διάταξη συνάγεται ότι η προθεσμία επιλογής του Συμπαρασάτη είναι μεν **ενδεικτική**, αλλά δεν θα πρέπει να ξεπερνά ένα εύλογο χρονικό διάστημα, πέραν του προβλεπόμενου διμήνου. Ωστόσο, λόγω της μακρόχρονης διοικητικής πρακτικής που έχει εδραιωθεί από το έτος 2011² και της ανάγκης πλήρωσης της θέσης του Συμπαρασάτη προς διευκόλυνση των πολιτών, είναι δυνατή η επαναπροκήρυξη της θέσης του Συμπαρασάτη κατά τη διάρκεια της δημοτικής περιόδου, σε περίπτωση που δεν καταστεί δυνατή η επιλογή του στις δύο προβλεπόμενες στο νόμο συνεδριάσεις.

Η **διαδικασία επιλογής** του Συμπαρασάτη **ξεκινά** από την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου που δύναται να καθορίζει το ελάχιστο περιεχόμενο της προβλεπόμενης στο νόμο προκήρυξης ή από την προκήρυξη - σε περίπτωση μη έκδοσης της ανωτέρω απόφασης- και **λήγει** κατά τον χρόνο ολοκλήρωσης της επιλογής.

Οι **υποψηφιότητες υποβάλλονται** με δήλωση των ενδιαφερομένων στο Προεδρείο του Δημοτικού Συμβουλίου, αυτοπροσώπως ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου.

1. Πράξη προκήρυξης

i. Περιεχόμενο προκήρυξης

Παρά το γεγονός ότι δεν προβλέπεται ρητά στο νόμο, κρίνεται πρόσφορο το Δημοτικό Συμβούλιο να συνέρχεται, προκειμένου να λάβει απόφαση για το **περιεχόμενο** της πράξης προκήρυξης επιλογής του Συμπαρασάτη.

Η προκήρυξη φέρει ένα **ελάχιστο περιεχόμενο**, παρέχοντας στο ευρύ κοινό τις λεπτομέρειες που καθορίζονται στην παρ. 1 και στην παρ. 2 του άρθρου 77 του ν.3852/2010, σχετικά με: α) τις ιδιότητες που αποτελούν κώλυμα ή είναι ασυμβίβαστες με την ιδιότητα του Συμπαρασάτη, β)

¹ Όπως είχε τροποποιηθεί **μόνο** με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 58 του ν.3966/2011 (Α'118).

² Αριθμ. πρωτ. 27230/7-6-2011 έγγραφο του ΥΠΕΣΑΗΔ (ΑΔΑ: 4Α3ΩΚ-Γ0).

τον χρόνο υποβολής της δήλωσης υποψηφιότητας, γ) τη διαδικασία επιλογής, δ) τη δημοσιότητα της προκήρυξης και ε) την προβλεπόμενη στο νόμο θητεία του Συμπαραστάτη.

Η προθεσμία υποβολής υποψηφιοτήτων **ορίζεται, εκ του νόμου**, και συμπίπτει με την ημερομηνία διεξαγωγής της σχετικής συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου για την επιλογή του Συμπαραστάτη. Ως εκ τούτου στην προκήρυξη θα πρέπει να γνωστοποιείται στους ενδιαφερόμενους ότι η **ημερομηνία υποβολής υποψηφιοτήτων** θα προσδιοριστεί με την έκδοση σχετικής **Πρόσκλησης** του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου, με θέμα την επιλογή του Συμπαραστάτη, η οποία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Δήμου και στην οποία αναγράφεται η ημερομηνία και η ώρα συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου.

Επιπλέον, στην απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου που καθορίζει το ελάχιστο περιεχόμενο της προκήρυξης ή στην προκήρυξη μπορούν να αναγράφονται και κριτήρια που κρίνονται ικανά να εξασφαλίσουν στο πρόσωπο του Συμπαραστάτη τα χαρακτηριστικά του εγνωσμένου κύρους και την εμπειρία για την πλήρωση της θέσης.

ii. Χαρακτηριστικά πράξης Προκήρυξης

Η προκήρυξη για την πλήρωση της θέσης εκδίδεται από τον Δήμαρχο.

Η προκήρυξη, ως **κανονιστική πράξη**: α) δημοσιεύεται υποχρεωτικά, με αναγραφή ολόκληρου του κειμένου, στο δημοτικό κατάστημα³, β) αναρτάται στην ιστοσελίδα του δήμου⁴ και γ) αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του Προγράμματος «Διαύγεια»⁵.

Η **ισχύς της προκήρυξης** συναρτάται, αναγκαίως, και καταλαμβάνει και τις δύο ψηφοφορίες που προβλέπει ο νομοθέτης για την επιλογή του Συμπαραστάτη στην παρ.2 του άρθρου 77 του ν.3852/2010. Σε περίπτωση μη επίτευξης επιλογής στις δύο εκ του νόμου προβλεπόμενες συνεδριάσεις, εκδίδεται νέα προκήρυξη.

2. Πρόσκληση Προέδρου Δημοτικού Συμβουλίου

Στην Πρόσκληση του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου δεν χρειάζεται να ορίζεται ως μοναδικό θέμα συζήτησης η επιλογή του Συμπαραστάτη, καθώς ο νομοθέτης δεν απαιτεί ειδική συνεδρίαση για την επιλογή του. Για λόγους, όμως, ευρείας δημοσιότητας και λόγω ότι η **ημερομηνία συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου συμπίπτει με την ημερομηνία υποβολής υποψηφιοτήτων**, δέον είναι το χρονικό διάστημα από την ημέρα δημοσίευσης της Πρόσκλησης μέχρι τη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου να είναι μεγαλύτερο από την ελάχιστη προβλεπόμενη στο άρθρο 67 παρ. 4 του ν.3852/2010 προθεσμία.

3. Διαδικασία λήψης απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου

i. Διεξαγωγή μυστικής ψηφοφορίας

³ Άρθρο 97 παρ. 6 εδ. γ του ν.3463/2006.

⁴ Άρθρο 77 παρ. 1 εδ. α του ν.3852/2010.

⁵ Άρθρο 2 παρ. 4 του ν.3861/2010.

Πριν την έναρξη της μυστικής ψηφοφορίας, ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου δίνει το λόγο στους υποψήφιους που το επιθυμούν, προκειμένου να τοποθετηθούν σχετικά με την υποψηφιότητά τους.

Όσον αφορά τη διεξαγωγή της μυστικής ψηφοφορίας, ο νόμος δε διευκρινίζει, περαιτέρω, λεπτομέρειες για την κατάρτιση ψηφοδελτίων των υποψηφίων. Ωστόσο, προς διευκόλυνση της ψηφοφορίας, δέουσα είναι η κατάρτιση - με τη συμβολή της αρμόδιας υπηρεσίας του δήμου- **είτε ενιαίου ψηφοδελτίου** με την αναγραφή των ονομάτων των υποψηφίων, **είτε ξεχωριστών ψηφοδελτίων** για κάθε υποψήφιο. Κατά την έναρξη της μυστικής ψηφοφορίας, οι δημοτικοί σύμβουλοι παραλαμβάνουν από το Προεδρείο του Δημοτικού Συμβουλίου το ενιαίο ή τα ψηφοδέλτια των υποψηφίων, μαζί με λευκά.

Κάθε δημοτικός σύμβουλος επιλέγει, **μυστικά**, σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο (παραβάν) το ψηφοδέλτιο του υποψηφίου που επιθυμεί να επιλεγεί Συμπαραστάτης ή σε περίπτωση ενιαίου ψηφοδελτίου θέτει ένα σταυρό προτίμησης στο όνομα του υποψηφίου που επιθυμεί να επιλεγεί Συμπαραστάτης. Περισσότερα του ενός ψηφοδέλτια στον ίδιο φάκελο ή ψηφοδέλτιο με περισσότερους του ενός σταυρούς προτίμησης, σε περίπτωση ενιαίου ψηφοδελτίου, **δεν λαμβάνονται υπόψη**.

ii. Επιλογή Συμπαραστάτη

Ο Συμπαραστάτης **επιλέγεται** με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την ανωτέρω **μυστική ψηφοφορία** και με **ειδική πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) των παρόντων μελών** του. Ο νομοθέτης έκρινε ότι η ανωτέρω ειδική πλειοψηφία μπορεί να εξασφαλίσει, τόσο το κύρος του θεσμού, όσο και την ευρεία αποδοχή του από τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου. Συνεπώς, πρόσωπο που δεν συγκεντρώσει την ανωτέρω ειδική πλειοψηφία, ούτε στην πρώτη, ούτε στην επαναληπτική ψηφοφορία, δεν μπορεί να επιλεγεί Συμπαραστάτης.

Διευκρινίζεται ότι για τη λήψη της σχετικής απόφασης, ο αριθμός των **πραγματικά παρόντων μελών** του Δημοτικού Συμβουλίου ανακοινώνεται από τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου και καταγράφεται τη στιγμή έναρξης της ψηφοφορίας. Στον αριθμό αυτόν (των πραγματικά δηλαδή παρόντων δημοτικών συμβούλων) υπολογίζεται η απαιτούμενη για τη λήψη απόφασης ειδική πλειοψηφία των 3/5. **Συμπαραστάτης επιλέγεται αυτός που συγκεντρώσει στο πρόσωπό του τους ψήφους που αντιστοιχούν στην πλειοψηφία των 3/5 επί των πραγματικά παρόντων μελών που παρευρίσκονται κατά την έναρξη της ψηφοφορίας.**

Για παράδειγμα σε 27μελές Δημοτικό Συμβούλιο, τη στιγμή της μυστικής ψηφοφορίας, παρευρίσκονται 25 μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου. Στον αριθμό αυτόν (των πραγματικά δηλαδή παρόντων δημοτικών συμβούλων) υπολογίζεται η απαιτούμενη για τη λήψη απόφασης ειδική πλειοψηφία των 3/5. Υποψήφιος που συγκεντρώσει στο πρόσωπό του 15 θετικές ψήφους, επιλέγεται Συμπαραστάτης. Εάν κατά την πρώτη ψηφοφορία κανένας υποψήφιος δεν λάβει τον ανωτέρω αριθμό ψήφων, αυτή επαναλαμβάνεται, κατά την ίδια ή μεταγενέστερη, συνεδρίαση με την ίδια ειδική πλειοψηφία.

Προς διευκόλυνσή σας, παρατίθεται ο ακόλουθος πίνακας ροής ενεργειών:

Ενέργειες	Αρμόδιο όργανο
1. Λήψη απόφασης καθορισμού περιεχομένου προκήρυξης	➤ Δημοτικό Συμβούλιο
2. Έκδοση Πράξης Προκήρυξης	➤ Δήμαρχος
3. Δημοσίευση Προκήρυξης	➤ Αρμόδια υπηρεσία Δήμου
4. Πρόσκληση συνεδρίασης Δημοτικού Συμβουλίου	➤ Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου
5. Συνεδρίαση για τη λήψη απόφασης επιλογής Συμπαραστάτη	➤ Δημοτικό Συμβούλιο
i. Υποβολή υποψηφιοτήτων	➤ Ενδιαφερόμενοι
ii. Μυστική ψηφοφορία για επιλογή Συμπαραστάτη	➤ Δημοτικό Συμβούλιο
iii. Λήψη Απόφασης	
6. Δημοσίευση της απόφασης	➤ Αρμόδια υπηρεσία Δήμου

B. Αρμοδιότητες Συμπαραστάτη

1. Διαμεσολάβηση - Διερεύνηση καταγγελιών

Ο Συμπαραστάτης αποτελεί θεσμό διαμεσολάβησης μεταξύ των πολιτών, των επιχειρήσεων και του Δήμου, αποσκοπώντας στον έγκαιρο εντοπισμό και την αποτελεσματική αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης, στη διασφάλιση της αμεροληψίας των δημοτικών αρχών και στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Δήμου.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 77 παρ. 3 του ν. 3852/2010, ο Συμπαραστάτης δέχεται και διερευνά επώνυμες⁶ καταγγελίες πολιτών ή επιχειρήσεων, διά των οποίων του γνωστοποιούνται φαινόμενα κακοδιοίκησης δημοτικών υπηρεσιών ή δημοτικών νομικών προσώπων. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, έργο και αποστολή του Συμπαραστάτη αποτελεί η διαμεσολάβηση μεταξύ του θιγόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου και της αρμόδιας υπηρεσίας, καθώς και η λήψη όλων των απαραίτητων πρωτοβουλιών, προκειμένου να επιλυθεί το καταγγελθέν πρόβλημα⁷. Με τον τρόπο αυτό, την ίδια στιγμή, εγκαθιδρύεται μία μορφή μηχανισμού εσωτερικού ελέγχου, ο οποίος έχει ως στρατηγικό στόχο τη διασφάλιση της σύννομης λειτουργίας των υπηρεσιών και των νομικών προσώπων του δήμου⁸.

Υπογραμμίζεται ότι, σύμφωνα με το γράμμα της διάταξης του άρθρου 77 παρ. 3 του ν.3852/2010, δικαίωμα υποβολής αναφοράς στον Συμπαραστάτη αναγνωρίζεται μόνο στο πρόσωπο του/της άμεσα θιγόμενου πολίτη - επιχείρησης. Συνεπώς, η ύπαρξη άμεσου έννομου συμφέροντος αποτελεί προϋπόθεση του παραδεκτού της υποβαλλόμενης καταγγελίας, ενώ πρέπει να χαρακτηρίζονται, άνευ ετέρου, απαράδεκτες και να τίθενται στο αρχείο οι καταγγελίες που υποβάλλονται για υποθέσεις τρίτων. Σημειώνεται ειδικά ότι δεν υπάρχει δυνατότητα αυτεπάγγελτης διερεύνησης ατομικών υποθέσεων πολιτών.

⁶ Οι ενδιαφερόμενοι δύνανται να ζητήσουν τον ανώνυμο χειρισμό της καταγγελίας τους, ο οποίος συνίσταται στην μη ανακοίνωση του ονόματος τους στην καταγγελλόμενη αρχή.

⁷ Εξωτερικό αποτέλεσμα διαμεσολάβησης.

⁸ Εσωτερικό αποτέλεσμα διαμεσολάβησης.

Αναφορικά με τον τρόπο χειρισμού των καταγγελιών, ο Συμπαραστάτης διεκπεραιώνει τις ενώπιων του υποθέσεις, είτε εγγράφως, με αλληλογραφία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου και των νομικών του προσώπων, είτε προφορικά, ενημερώνοντας και στις δύο περιπτώσεις πλήρως τον/την ενδιαφερόμενο/η πολίτη ή επιχείρηση ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος προέβη. Η ενημέρωση πρέπει υποχρεωτικά να λαμβάνει χώρα, εγγράφως ή προφορικά, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της σχετικής αναφοράς - καταγγελίας.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι η υποβολή καταγγελίας ενώπιον του Συμπαραστάτη δε διακόπτει προθεσμίες για την κίνηση δικαστικών ή διοικητικών διαδικασιών, όπως, ιδίως την δεκαπενθήμερη προθεσμία για την άσκηση ειδικής διοικητικής προσφυγής ενώπιον της χωρικά αρμόδιας Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ⁹, κατά των αποφάσεων των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των δήμων και των νομικών τους προσώπων. Επίσης, όπως ορίζει το άρθρο 77 παρ. 4 του ν. 3852/2010, η υποβολή της καταγγελίας ή αναφοράς στο Συμπαραστάτη δεν αναιρεί τη σχετική αρμοδιότητα του Συνηγόρου του Πολίτη ως ανεξάρτητης αρχής, ούτε τις αρμοδιότητες άλλων ελεγκτικών οργάνων και αρχών, ιδίως του Επόπτη ΟΤΑ.

Στο πλαίσιο άσκησης της διαμεσολαβητικής αρμοδιότητάς του και προκειμένου να διαπιστώσει την ουσιαστική βασιμότητα των καταγγελλομένων και εν συνεχεία να διευθετήσει το καταγγελλθέν περιστατικό κακοδιοίκησης, ο Συμπαραστάτης δύναται να αιτείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου ή των νομικών του προσώπων, κάθε πληροφορία, έγγραφο ή άλλο στοιχείο που αφορά την καταγγελλόμενη υπόθεση, υπό τη ρητή επιφύλαξη του πδ. 28/2015 για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Σε κάθε περίπτωση και με σκοπό την ουσιαστική εφαρμογή των προβλεπόμενων ρυθμίσεων, οι καταγγελλόμενες υπηρεσίες οφείλουν να αποκρίνονται και να απαντούν τεκμηριωμένα στην αλληλογραφία του Συμπαραστάτη, αναφέροντας, ιδίως, τις απόψεις και τις ενέργειές τους, όσον αφορά το καταγγελλθέν περιστατικό.

Σε περίπτωση που οι ενέργειες ή η απάντηση της καταγγελλόμενης υπηρεσίας κριθούν ικανοποιητικές, ο Συμπαραστάτης περατώνει την υπόθεση. Σε διαφορετική, όμως, περίπτωση, όταν η καταγγελλόμενη υπηρεσία δεν παρέχει επαρκείς απαντήσεις ή δεν συμπράττει προς την κατεύθυνση της ικανοποίησης δίκαιου αιτήματος διοικουμένου, ο Συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις στην υπηρεσία για την αποτροπή επανάληψης αντίστοιχων φαινομένων κακοδιοίκησης.

2. Δημοσίευση ετήσιας έκθεσης

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 77 § 5 του ν. 3852/2010, βασική υποχρέωση του Συμπαραστάτη συνιστά η σύνταξη και δημοσίευση ετήσιων απολογιστικών εκθέσεων. Η ανωτέρω πρακτική αποτελεί κοινό τόπο των θεσμών ενδιάμεσου ελέγχου της κακοδιοίκησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, εξυπηρετώντας την ανάγκη δημοσιότητας και επικοινωνίας της δράσης των διαμεσολαβητών, καθώς και την ανάγκη επίτευξης διαφάνειας στη δράση τους. Σημειώνεται ότι,

⁹ Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 238 του ν. 3852/2010, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 131 του ν. 4555/2018: «Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της ΑΥΕ ΟΤΑ ο έλεγχος νομιμότητας των πράξεων, κατά τα άρθρα 225 έως 227, ασκείται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τις Ειδικές Επιτροπές του άρθρου 152 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006)».

οι διατάξεις του ν. 3852/2010 δεν ορίζουν το ελάχιστο περιεχόμενο της ετήσιας έκθεσης, επομένως η διαμόρφωσή του εναπόκειται στην ευχέρεια του Συμπαραστάτη.

Σε κάθε περίπτωση, ο Συμπαραστάτης οφείλει να μεριμνήσει ώστε η ετήσια έκθεσή του να δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα του δήμου¹⁰, ενώ, εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της έκθεσής του, οφείλει να την παρουσιάσει σε ειδική δημόσια συνεδρίαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου για τον απολογισμό της δημοτικής αρχής, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 217 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (κυρωτ. ν. 3463/2006).

3. Υποβολή ειδικών προτάσεων

Βάσει των διατάξεων του άρθρου 77 § 5 εδ. γ' επ. του ν. 3852/2010, ο Συμπαραστάτης δύναται να καταθέτει ειδικές προτάσεις βελτίωσης της δημοτικής διοίκησης. Η ειδικές προτάσεις αποσκοπούν, κατά κανόνα, στη βελτίωση των σχέσεων της δημοτικής διοίκησης με τους διοικουμένους, ενώ εκδίδονται επ' ευκαιρία σημαντικών φαινομένων κακοδιοίκησης που εντοπίζονται από τον Συμπαραστάτη, συνήθως μέσω των αναφορών που υποβάλλονται αλλά και με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο τρόπο.

Επισημαίνεται ότι οι ειδικές προτάσεις, είτε προσαρτώνται στο σώμα της ετήσιας έκθεσης των Συμπαραστατών, είτε εκδίδονται αυτοτελώς μέσω δημοσίευσης ειδικού εγγράφου που φέρει τον τίτλο «*Ειδική Πρόταση*». Ιδίως στην δεύτερη περίπτωση ο Συμπαραστάτης υποχρεούται να υποβάλλει την Ειδική Πρόταση στον οικείο Δήμαρχο και να την κοινοποιήσει στο Δημοτικό Συμβούλιο και στο γενικό γραμματέα του Δήμου. Επίσης, υποχρεωτική είναι η δημοσίευση των ειδικών προτάσεων στην ιστοσελίδα του Δήμου, με μέριμνα των αρμόδιων δημοτικών υπηρεσιών.

Γ. Καταστατική θέση Συμπαραστάτη

Η θητεία του Συμπαραστάτη ακολουθεί τη θητεία των δημοτικών αρχών, η οποία λήγει την 31.12.2023. Ωστόσο, είναι επιτρεπτή η ανάκληση του Συμπαραστάτη για πλημμελή εκτέλεση των καθηκόντων του, μετά από ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, με την ίδια πλειοψηφία και την ίδια διαδικασία που περιγράφηκε στις ανωτέρω παραγράφους.

Ο Συμπαραστάτης υπεισέρχεται, εκ του νόμου, στην ίδια καταστατική θέση με τους δημοτικούς συμβούλους¹¹. Στο πλαίσιο αυτό: α) λαμβάνει **αντιμισθία**, ισόποση με την αντιμισθία του **Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου**, β) **υπέχει τις ίδιες ευθύνες** που προβλέπουν οι διατάξεις για τους δημοτικούς συμβούλους.

Συναφώς σας γνωρίζουμε ότι οι Συμπαραστάτες οι οποίοι έχουν την υπαλληλική ιδιότητα, δικαιούνται να επιλέξουν, είτε την αντιμισθία, είτε τις πλήρεις αποδοχές της οργανικής τους θέσης¹². Επιπλέον, βάσει της παρ. 1 του άρθρου 93 του ν.3852/2010 οι Συμπαραστάτες που

¹⁰ Με τη συνεργασία των αρμόδιων προς τούτο δημοτικών υπηρεσιών.

¹¹ Άρθρο 77 παρ.6 του ν.3852/2010.

¹² Άρθρο 92 παρ. 5 του ν.3852/2010.

έχουν **υπαλληλική ιδιότητα** λαμβάνουν από την υπηρεσία τους, υποχρεωτικά, ανεξαρτήτως υποβολής αίτησης, ειδική άδεια για όλο το διάστημα της θητείας τους.

Για περαιτέρω διευκρινίσεις ή πληροφορίες αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα εγκύκλιο, μπορείτε να απευθύνεστε στην ηλεκτρονική διεύθυνση d.olo@ypes.gr καθώς και στους παρακάτω υπαλλήλους:

ΟΝΟΜΑ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	
Γαλάνης Κώστας	213 136 4348	
Γεωργακοπούλου Παρασκευή	213 136 4337	
Διαμάντη Μαρία	213 136 4390	email:
Μπουδούρης Γιώργος	213 136 4362	d.olo@ypes.gr
Νάσαινα Δέσποινα	213 136 4378	
Ντάβα Ρένια	213 136 4027	
Οικονομίδης Δημήτρης	213 136 4313	
Τζουμαϊλής Αλέξανδρος	213 136 4346	

Την παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε και στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Εσωτερικών, στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://www.ypes.gr>.

Ο Υφυπουργός

Θεόδωρος Λιβάνιος

Κοινοποίηση

1. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
2. Δήμοι της χώρας

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εσωτερικών και Οργάνωσης

Παράρτημα ισχύουσας νομοθεσίας

Άρθρο 77¹³

Συμπαραστάτης του δημότη και της Επιχείρησης

1. Στους δήμους άνω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων, καθώς και στους νησιωτικούς δήμους, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, επιλέγεται, κατόπιν προκηρύξεως που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του δήμου, πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας, ως συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης. Υποψηφιότητες υποβάλλονται με δήλωση που κατατίθεται στο προεδρείο του δημοτικού συμβουλίου κατά την έναρξη της διαδικασίας επιλογής. Ως συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης δεν μπορεί να επιλεγεί αιρετός δήμου, περιφέρειας ή βουλευτής. Ως προς το αξίωμα του συμπαραστάτη του δημότη ισχύουν τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα που προβλέπονται στο άρθρο 14 του παρόντος. Η θητεία του συμπαραστάτη ακολουθεί τη θητεία των δημοτικών αρχών.

2. Η διαδικασία για την επιλογή του συμπαραστάτη γίνεται εντός δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών. Ο συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης επιλέγεται με απόφαση, η οποία λαμβάνεται με μυστική ψηφοφορία και με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) των παρόντων μελών του δημοτικού συμβουλίου. Αν δεν επιτευχθεί η επιλογή, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται κατά την ίδια ή μεταγενέστερη συνεδρίαση με την ίδια πλειοψηφία. Είναι επιτρεπτή με την ίδια πλειοψηφία και την αυτή διαδικασία η ανάκληση του συμπαραστάτη για πλημμελή εκτέλεση των καθηκόντων του, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.

3. Ο συμπαραστάτης δέχεται ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών του δήμου, των νομικών του προσώπων και των επιχειρήσεών του και ασκεί διαμεσολάβηση προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερομένους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος προέβη μετά τη λήψη της καταγγελίας τους. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες του δήμου, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή. Κατά την εξέταση καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών του δήμου, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. 28/2015 (Α' 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Εφόσον, ύστερα από εξέταση καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις προς τις υπηρεσίες του δήμου για την αποτροπή επανάληψής τους.

4. Η υποβολή καταγγελίας ή αναφοράς στο συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης δεν αναιρεί τη σχετική αρμοδιότητα του Συνηγόρου του Πολίτη ως ανεξάρτητης αρχής, ούτε τις αρμοδιότητες άλλων ελεγκτικών οργάνων και αρχών, καθώς και του Ελεγκτή Νομιμότητας.

5. Ο συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης συντάσσει ετήσια έκθεση. Η ετήσια έκθεση παρουσιάζεται από τον ίδιο και συζητείται στην ειδική δημόσια συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου για τον απολογισμό της δημοτικής αρχής κατά τις διατάξεις του άρθρου 217 του Κ.Δ.Κ., εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της. Ο συμπαραστάτης μπορεί επίσης να προβαίνει στη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης της δημοτικής διοίκησης και των σχέσεών της με το κοινό, τόσο στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσής του, όσο και επ' ευκαιρία σημαντικών προβλημάτων κακοδιοίκησης που ο ίδιος εντοπίζει. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, οι ειδικές προτάσεις του συμπαραστάτη υποβάλλονται στον δήμαρχο και κοινοποιούνται στο δημοτικό συμβούλιο και στον γενικό γραμματέα του δήμου. Τόσο η ετήσια έκθεση όσο και οι ειδικές προτάσεις του συμπαραστάτη αναρτώνται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του δήμου με φροντίδα των δημοτικών υπηρεσιών.

¹³ Το άρθρο 77 του ν.3852/2010, όπως είχε τροποποιηθεί με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 58 του ν.3966/2011 (Α' 118), επανάλθε σε ισχύ με το άρθρο 7 του ν. 4623/2019 (Α' 134).

6. Ο συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης λαμβάνει αντιμισθία ισόποση με την αντιμισθία του προέδρου του δημοτικού συμβουλίου. Ως προς την καταστατική θέση και τις ευθύνες του συμπαραστάτη και της επιχείρησης ισχύουν οι σχετικές διατάξεις για τους δημοτικούς συμβούλους.